

NUSIKALTIMŲ IR KITŲ TEISĖS PAŽEIDIMŲ PREVENCIJOS PROJEKTŲ IR BENDRUOMENIŲ INICIATYVŲ GEROSIOS PRAKTIKOS KONKURSAS

Vidaus reikalų ministerija skelbia konkursą geriausiems nusikaltimų ir kitų teisės pažeidimų prevencijos projektui ir bendruomenės iniciatyvai nustatyti ir jų rengėjams paskatinti.

Konkurse gali dalyvauti **ne anksčiau kaip per praėjusius trejus kalendorinius metus, t. y. 2017–2019 metais, vykdytas (-a) (baigtas (-a) vykdyti arba tebevykdomas (-a))** nusikaltimų ir kitų teisės pažeidimų prevencijos projektas ar bendruomenės iniciatyva, atitinkantys *Nusikaltimų ir kitų teisės pažeidimų prevencijos projektų ir bendruomenių iniciatyvų gerosios praktikos konkurso nuostatų*, patvirtintų vidaus reikalų ministro 2005 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. 1V-97, reikalavimus.

Šis konkursas nėra skirtas būsimo projekto finansavimui gauti, tai gerosios praktikos projektų įvertinimo konkursas.

Teikiami projektai turi atitikti šias konkurso temas:

- „**Nusikaltimų prevencija etninėse subkultūrose, įskaitant taikomą nusikalsti linkusiems jų nariams**“;
- „**Linkusių nusikalsti asmenų socialinė rehabilitacija ir integracija į visuomenę**“.

„Nusikaltimų prevencija etninėse subkultūrose, įskaitant taikomą nusikalsti linkusiems jų nariams“:

Organizuotas nusikalstamumas, taip pat smulkūs nusikaltimai, dažnai siejami su etninėmis grupėmis ir struktūromis. Šias grupes dažnai apibrėžia etninė ar tautinė kilmė arba faktinė ar suvokiama „šėimos (klano, įtakingos kriminalinės subkultūros)“ struktūra ir jos apima imigrantų ir vietines grupes. Jos tarsi „paralelinės visuomenės“, kurios dažnai turi savo socialinių taisyklių ir įstatymų sistemą. Atskiri nariai, norintys palikti šias struktūras, dažnai susiduria su rizika nutraukti visus ryšius su savo šeima ir socialine aplinka. Tuo pačiu metu tokioje aplinkoje augantis jaunuolis yra ypač pažeidžiamas ir yra didelė rizika, kad nusikalstamą veiklą jis ims suvokti kaip įprastą gyvenimo būdą. Teisėsaugai, taip pat prevencijos iniciatyvoms labai sunku įsiskverbti į šias grupes ir tradicinės nusikalstamumo kontrolės ir prevencijos strategijos dažnai tokiu atveju bevaisės. Tai kelia pagrindinį klausimą, kokios priemonės ir strategijos būtų tinkamos užkirsti kelią nusikalstamų klanų veiklai ir ją veiksmingai sustabdyti, nes čia galimas tiek platus represinis, tiek stiprus prevencinis požiūris. Pagal šią temą gali būti teikiami projektai, kuriais siekiama prevenciškai dirbti su tokiomis subkultūromis ir jų nusikalstamais nariais, padėti jiems grįžti (integruotis) į visuomenę.

„Linkusių nusikalsti asmenų socialinė rehabilitacija ir integracija į visuomenę“:

Atkurti individo sugriautus ir prarastus visuomeninius ryšius ir santykius pasikeitus socialiniam statusui, dėl socialinės atskirties, delinkventinio asmenybės elgesio ar kitų priežasčių, gali būti reikalinga socialinė rehabilitacija. Socialinė rehabilitacija – tai socialinių, psichologinių, pedagoginių, teisinių priemonių taikymas socialiai dezadaptuotiems asmenims, kad būtų atkurtos pagrindinės asmenybės funkcijos, fizinė, psichinė sveikata ir dorovė, socialinis statusas. Pagal šią temą gali būti teikiami projektai, kuriais priklausomiems nuo psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, grįžusiems iš įkalinimo įstaigų ir (ar) kitiems linkusiems nusikalsti asmenims teikiamos socialinės rehabilitacijos paslaugos (socialinė medicininė rehabilitacija, socialinė psichologinė, socialinė

edukacinė ir (ar) profesinė rehabilitacija) tam, kad tokie asmenys galėtų sėkmingai integruotis į visuomenę.

Teikiamas Konkursui projektas gali būti finansuotas bet kokių nacionalinių bei tarptautinių fondų ar programų, taip pat vykdytas iš vidinių institucijos, organizacijos išteklių. Projektu turėtų būti siekiama užkirsti kelią nusikaltimams ir kitiems teisės pažeidimams, nustatant ir šalinant bendrąsias nusikaltimų ir kitų teisės pažeidimų priežastis bei sąlygas, taip pat individualiai veikiant asmenis, kurie linkę daryti nusikaltimus ir kitus teisės pažeidimus ar ateityje gali tapti tokių veikų aukomis.

Konkursui projektus gali teikti valstybės ir savivaldybių institucijos bei įstaigos, nevyriausybinės organizacijos, mokslo ir studijų institucijos, verslo subjektai, taip pat bendruomeninės organizacijos, religinės bendruomenės ir bendrijos, sodininkų bendrijos, daugiabučių gyvenamųjų namų ar kitos paskirties pastatų savininkų bendrijos ir kitokios bendro nekilnojamojo turto valdymo tikslu įsteigtos bendrijos.

Teikiamos bendruomenės iniciatyvos **neturi atitikti aukščiau nurodytų konkurso temų**, tačiau turi prisidėti prie:

- nusikaltimų ir kitų teisės pažeidimų prevencijos;
- viešojo saugumo užtikrinimo bendruomenės gyvenamojoje teritorijoje (jos dalyje ar keliose gyvenamosiose vietovėse);
- bendruomenės sutelktumo ir saugumo jausmo gerinimo gyvenamojoje teritorijoje.

Konkursui iniciatyvas gali teikti visos juridinio asmens statusą turinčios registruotos ir veikiančios:

- bendruomeninės organizacijos;
- religinės bendruomenės ir bendrijos;
- sodininkų bendrijos, daugiabučių gyvenamųjų namų ar kitos paskirties pastatų savininkų bendrijos ir kitokios bendro nekilnojamojo turto valdymo tikslu įsteigtos bendrijos.

To paties rengėjo konkursui teikiamų paraiškų dėl skirtingų projektų ar iniciatyvų skaičius neribojamas.

Paraiškos konkursui turi būti pristatytos vadovaujantis Konkurso nuostatų IV skyriuje nustatytais reikalavimais **iki 2020 m. kovo 2 d.**, pateikiant Vidaus reikalų ministerijos Viešojo saugumo politikos grupei (Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius, el. p. vsmpd@vrm.lt). Konkursui pateikiama nustatyto turinio *projekto* ir *iniciatyvos* paraiška, kuria atitinkamai aprašomi teikiami projektai ir iniciatyvos.

Projektus vertins speciali komisija pagal šiuos **bendruosius kriterijus**:

1. projektas turi būti skirtas nusikalstamų veikų ir kitų teisės pažeidimų skaičiui mažinti ir (arba) gyventojų saugumo jausmui, pasitikėjimui teisėsaugos institucijomis didinti;
2. projektas turi būti įvertintas pačių projekto rengėjų ar nepriklausomų ekspertų ir turi būti pasiekti visi arba bent dauguma projekto tikslų;
3. projektas įgyvendinamas bendradarbiaujant su socialiniais partneriais, į prevencinę veiklą siekiama įtraukti visuomenę ar jos grupes;
4. projektą galima pakartoti arba vykdyti kitiems subjektams;
5. projekto novatoriškumas, naujų metodų ir priemonių taikymas.

Iniciatyvas komisija vertins pagal šiuos **kriterijus**:

1. iniciatyva yra skirta nusikaltimų ir kitų teisės pažeidimų skaičiui mažinti, viešajam saugumui užtikrinti ir (arba) bendruomenės sutelktumo ir gyventojų saugumo jausmui didinti;
2. bendruomenei iniciatyvos teikiama nauda, teigiamas poveikis visuomenės ir (arba) gyvenamosios vietovės saugumui;
3. iniciatyva įgyvendinama bendradarbiaujant su socialiniais partneriais, kitomis bendruomenėmis;
4. iniciatyvą galima pakartoti arba vykdyti kitose gyvenamosiose vietovėse;
5. iniciatyvos novatoriškumas, naujų metodų ir priemonių taikymas.

Konkursą laimėjusio (-ios) projekto ir iniciatyvos rengėjams bus paskirta premija (iki 2 000 EUR). Kitiems konkurso dalyviams gali būti skiriamos paskatinamosios premijos (projektų rengėjams – ne didesnės, nei skirtos konkursą laimėjusio projekto rengėjui, iniciatyvų rengėjams – ne didesnės, nei skirtos konkursą laimėjusios iniciatyvos rengėjui) ir (arba) įteikti vidaus reikalų ministro padėkos raštai.

Išsamesnė informacija teikiama tel. **(8 5) 271 8322**.